

ŽELOVCE

OBEC ŽELOVCE Vás srdečne pozýva na **OBEČNÉ OSLAVY**
pri príležitosti 684. výročia prvej písomnej zmienky o obci dňa 6. augusta 2011

Sobota: 06. augusta 2011: ● 14:00 - Zábava pre deti, ● 15:00 - Ukážky cvičených psov (Cserháth kutyakézbő egyesület - Kynologický spolok maď. republika), ● 16:30 - Svätá omša, ● 18:00 - Zumba - Tanečné vystúpenie, ● 18:30 - Vyhodnotenie súťaže o najlepší guláš, ● 19:00 - Vystúpenie hudobno-zábavnej skupiny "Eminent", ● 20:00 - Vystúpenie maď. pop. speváčky "Magyar Rózsa", ● 21:00 - Tanečná zábava hrá skupina "Eminent", ● 24:00 - Tombola, ohňostroj

Nedeľa: 7. augusta 2011

Športový deň - začiatkom od 14,00 hod.

Ďakujeme sponzorom : B.B. METAL s.r.o., (Jaroslav Bahýl), Agrosopol Želovce, s.r.o, ELMOUR BETON s.r.o. (Milan Násali), V.M. TIR s.r.o., (Miloslav Valentíny).

Ing. JÚLIUS MAKÓ, CSc., v. r.
Starosta obce Želovce

Blesk do stromu

Do Parku Hôrka vo Veľkom Krtiši 11.7. smerovali hasičské autá so zapnutými sirénami, lebo mali nahlásené, že v Hôrke sa dymí zo stromu. Na mieste zistili, že ide o požiar búrľavého stromu, ktorý hasiči uhasili vysokotlakovým prúdom vody a pre istotu rozrúbali sekerou.

O tri dni nato na ceste V. Krtíš - Pôtor hasiči hasili strom spadnutý cez obidva jazdné pruhy. Jeho pád asi spôsobil úder blesku, lebo keď prišli na miesto, strom horel v prízemnej časti. Oheň hasiči zlikvidovali a strom popílili na menšie časti a odstránili, vozovku pozametali a umyli vodou.

Požiar na hydinárskej farme

O dva dni - 13.7.2011 - privolal starosta Príbelec hasičov do objektu farmy, kde bol zistený požiar. Po príchode na miesto hasiči zistili, že oheň začal horieť vo ventilačnej šachte, preto veliteľ zásahu nariadil použiť na jeho likvidáciu vysokotlakový prúd vody. Ďalším prieskumom bolo zistené, že požiar sa nebezpečne začal šíriť aj pod strechu haly, preto museli hasiči spolu s dobrovoľnými hasičmi vyjsť na strechu. Tam požiar zlikvidovali a miesto preskúmali termo kamerou pre prípadné odhalenie ďalších ohnísk.

Dym z transformátora

Na tiesňovej linke 159 prijali hasiči 15.7.2011 hlásenie, že zo stĺpa oproti firme SAD, a.s., v Modrom Kameni sa dymí z transformátora na ňom a dym vychádza aj z vyrovnávacej nádrže, z ktorej môže uniknúť transformátorový olej. Na mieste zásahu bol jeho veliteľ informovaný pracovníkmi SSE, že požiar filtra na vyrovnávacej olejovej nádrži uhasili hasiacimi prístrojmi. Hasiči ale nič nenechali na náhodu a pre istotu skontrolovali miesto požiaru termovíznou kamerou.

Zostala ozdoba hladiny

Kým hasiči niekde likvidujú sršne, ktoré ohrozujú ľudí, inde pomáhajú nemým tváram, ktoré sa "vďaka" ľuďom dostanú do problémov. Hasiči 17.7. zamierili na sklabiniskú vodnú nádrž, odkiaľ im volal člen rybárskej stráže, že na hladine našiel labuť zamotanú do rybárskeho silonu, ktorá by bez pomoci asi uhynula. Veliteľ zásahu zistil, že labuť je uväznená asi 30 metrov od brehu, no hasičským člnom sa k nej nedostanú kvôli plytkej vode a konárom, ktoré by mohli čln poškodiť. Členovia rybárskej stráže preto poskytli menší čln s nižším ponorom. Pomocou neho sa záchranári dostali až k labuti, ktorá po vypustení na hladinu naďalej slobodne čerá vody Sklabiniského rybníka.

Zlodeja pritiahla meď

Doteraz neznámy páchatel sa v noci z 25. na 26.7. vlámал do uzamknutej garáže slúžiacej ako sklad podniku, ktorý sa zaoberá výkupom druhotných surovín na Ul. Osloboditeľov v M. Krtiši. Zlodej vypáčil zámok a z garáže, kde boli uskladnené farebné kovy, ukradol vrece s medeným odpadom. Zobral približne 130 kg medi, čím spoločnosti z Martina spôsobil škodu vo výške asi 611,- eur.

Bude to drahé pivo

Príslušník policajného zboru z V. Krtíša obvinil 26.7. z prečinu krádeže v spolupáchatelstve dvoch 18-ročných mladíkov z M. Kameňa. Tí sa ešte 20.7., niekedy po 23. hod. vlámali do predajne potravín na Jarmočnej ul. v M. Kameni. Kameňom vytlačili sklo na zadných dverách a jeden z nich z prepravky cez mreže vybral 16 fliaš piva a podal ich kamarátovi, ktorý pivo pobalil. O fľaše sa neskôr rozdelili. Majiteľovi krádežou a poškodením majetku spôsobili škodu za 18,- eur.

Vreckoví zlodej stále šarapatia

Vyšetrotateľ vo V. Krtiši vznesol trestné stíhanie za prečin krádeže voči neznámemu páchatelovi 24.6. Zlodej niekedy medzi 10.30. a 10.45. v ten deň v predajni vedľa záložne na Ul. SNP rozrezal 39-ročnej majiteľke igelitovú tašku, ktorú mala prevesenú cez ruku a ukradol z nej veľkú čiernu peňaženku. Okrem dokladov v nej mala aj peniaze. Zlodej jej krádežou a poškodením majetku spôsobil celkovú škodu vo výške 51,- eur.

Treba mu kosť záhradu?

Do plechového skladu vedľa rodinného domu v Čelároch sa neznámy páchatel vlámал v noci 21.7. Ukradol odtiaľ 80 l motorovej nafty, krovínorez, postrekovač, kosačku a zväračku. Majiteľovi spôsobil škodu za viac ako 1 500,- eur.

Zbrane ho priviedli za mreže

Niekedy od roku 2006 až do 13.4. 2011 držal nedovolené vo svojom byte na Píseckej ul. 63-ročný muž dve krátke ručné opakovacie zbrane, obe talianskej výroby. Podľa odborného posudku sú obe zbrane paľby schopné a mali byť riadne prihlásené a registrované. Okrem toho tento muž držal na svojej chate v H. Strhároch krátku zbraň na plynové náboje. Podľa odborníka však boli na zbrani urobene viaceré úpravy, čím sa zmenila na krátku palebnú zbraň, ktorá je strelby schopná. Na základe dokazovania vyplynulo aj to, že muž z V. Krtíša v súčasnosti bytom v H. Strhároch, mal okrem týchto zbraní aj väčšie množstvo streliva. Vyšetrotateľ vznesol voči toľto mužovi 13.7. obvinenie pre prečin nedovoleného ozbrojovania sa a obchodovania so strelnými zbraňami a strelivom a súčasne aj obvinenie z prečinu marenia spravodlivosti. Muž sa totiž vyhrázať násilím a fažkej ujmy na zdraví 38-ročnej žene, aby zmenila svoju výpoveď. Mužovi bola zároveň 13.7. obmedzená sloboda a bol umiestnený do cely predbežného zadržania.

-zdroj: krpzbb-

Sršne verzus ľudia

Ku likvidácii sršňieho hniezda boli zavelaní hasiči 16.7. doobeda na Družstevnú ulicu vo V. Krtiši. Počas jazdy na miesto dostali hlásenie, že sa stala dopravná nehoda, preto najprv zamierili na jej miesto. Na zničenie hniezda nebezpečného hmyzu vyrazilo ďalšie hasičské auto, v ktorom už bol hasič pripravený vo veľárskom obleku. Hniezdo sršňov sa nachádzalo v garáži a po jeho strnutí do pripraveného vreca oslobodili hasiči obyvateľov domu od neželaných návštevníkov.

Ďalšie hniezdo si sršne postavili v Muli v pukline rodinného domu v asi 2,5 metrovej výške. Odtiaľ robili nálety na obyvateľov domu, ktorí preto potrebovali pomoc hasičov. Títo po výjazde 17.7. za pomoci rebrika a v špeciálnom oblečení sa dostali bližšie ku hniezdu a postriekli ho sprejom proti bodavému hmyzu.

Za miesto hniezdenia si sršne vybrali strechu rodinného domu aj vo Vrbovke. Zo strachu pred nimi sa obyvatelia domu rozhodli zavolať hasičov, ktorí im 18.7. pomohli tým, že hniezdo zo strechy zobrali.

Podobné miesto na hniezdenie si vybrali sršne aj v rodinnom dome v Modrom Kameni, preto aj tu hasiči zvolili rovnaký postup ako pri predchádzajúcich prípadoch.

Pomohol traktor z Hrušova

Medzi obcami Čelovce - križovatka a Hrušov v časti Dubový diel došlo 21.7. pri otáčaní na vedľajšej ceste k nakloneniu nákladného auta IVECO, ktorého majiteľ pochádza z Galanty. Po príchode na miesto hasiči zistili, že vozidlo sa nachádza mimo vozovky, je naklonené na pravej strane a sčasti zaborené do trávnatého terénu. Prípadný únik ropných látok bolo možné zistiť až po jeho vytiahnutí. Hasiči v spolupráci s políciou zabezpečili techniku na vytiahnutie poškodeného automobilu, nakoľko ho hasičským autom nebolo možné bezpečne vytiahnuť. Policajti zabezpečili z Hrušova traktor Belarus, ktorého vodič si s nakloneným nákladniakom poradil. Po vytiahnutí auta na cestu sa nepotvrdil únik ropných látok a hasiči sa nakoniec postarali o vyčistenie vozovky.

Žaby v studni

Obyvatelka Veľkého Krtíša zavolať na operačné stredisko hasičov, že do studne, ktorú používa ako pitný zdroj, asi spadlo domáce zviera, lebo voda jej zapáchala. Hasiči jej pomohli tým, že studňu vyčerpali a zo studne vytiahli uhynuté slimáky a žaby, na čo si majiteľka domu zabezpečila dezinfekciu vyčerpanej studne.

-Zdroj: orhazz VK-

LETNÁ KUPÓNOVÁ SÚŤAŽ

Vašou úlohou bude nalepiť všetkých 10 kupónov na hraciu kartu, ktorú sme uverejnili v čísle 27 a po skončení súťaže poslať poštou alebo doniesť osobne do redakcie POKROK.

Hráte o 30,20 a 10 euro a tri pekné knihy.

Čítajte Pokrok, vystrihujte kupóny, užívajte si leto a čakajte na výhru!

Narodili sa

8.7. Alíz z Balogu n. Ipľom, 10.7. Sofia z Bušínec, 11.7. Alex z Vinice, Dávid z Bušínec, Richard z V. Čalomije, 13.7. Patrícia z Bátorovej, Jakub zo Záhoriec, 14.7. Radúz z Obeckova, Sarah z Čelár, Vanesa z V. Krtíša, Kristián z Bušínec, 15.7. Matúš z M. Krtíša, 22.7. Lukáš z V. Krtíša, 23.7. Anegelika z Bušínec, 24.7. Kristína z V. Krtíša

**Jubilujúci
Veľkokrtíšania**

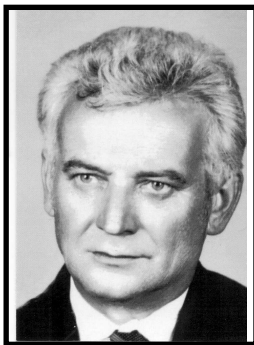
25.7. Anna Škovranová, 29.7. Lubomír Gallo, 30.7. Ing. Arpád Pöhlhös, 31.7. Margita Fulajtárová, Mária Brandtnerová, Anna Bellová, 1.8. Mgr. Mária Hroncová, 2.8. JUDr. Juraj Nota, 3.8. Anna Horváthová, Elena Trnavská, Magdaléna Mojžišová, 4.8. Amália Ivaničová, Margita Sládeková, 5.8. Elena Lečková, Margita Oláhová, Ing. Petronela Bornsteinová, 7.8. Ing. Michal Antalík

Blahoželáme

1.8. Božidarám, 2.8. Gustávom, 3.8. Jergušom, 4.8. Dominikom a Dominikám, 5.8. Hortenziám, 6.8. Jozefínam, 7.8. Štefániam
V maďarskom kalendári budú mať meniny:
1.8. Boglárka, 2.8. Lehel, 3.8. Hermina, 4.8. Domonkos, Dominika, 5.8. Krisztina, 6.8. Bertabettina, 7.8. Ibolya

Opustili nás

11.7. Tímea Nagyová, nar. v r. 1981 z V. Krtíša, 12.7. Karolína Forgoňová, nar. v r. 1928 z V. Zlievec, 14.7. Pavel Vaszlík, nar. v r. 1932 z V. Krtíša, Jozef Šaranko, nar. v r. 1943 z Olovár, 17.7. Margita Bolgárová, nar. v r. 1930 z Balogu n. Ipľom, 18.7. Karol Forgáč, nar. v r. 1947 z Levíc, Róbert Pribeli, nar. v r. 1972 zo Záhoriec, Mária Luptáková, nar. v r. 1923 z M. Krtíša, 19.7. Etela Ferenczová, nar. v r. 1933 z Hurbanova, Ján Hrubík, nar. v r. 1927 z V. Krtíša, 21.7. Anton Veľčický, nar. v r. 1927 z Komjatíc, 22.7. Dušan Lupták, nar. v r. 1962 z V. Krtíša, 25.7. Ladislav Oláh, nar. v r. 1944 z Kiarova.

SPOMIENKA

"Spustla už záhrada, spustol aj dvor, ticho je v dome, nepočuť Tvoje kroky v ňom. Tíško si trpel, srdce prestalo Ťi biť, ale zaspal si, hoci si chcel ešte žiť. Keby tak mŕtvych vzkriesil náš hlas a láska by divy robila, nikdy by Ťa zem čierna nebola prikryla."

Päť rokov uplynulo dňa 30. 7. 2011, kedy nás navždy opustil náš milovaný manžel a otec
ONDREJ FALŤAN
z Kováčoviec - Peťova.

S láskou na neho spomína: manželka, dcéry Jana a Dana s rodinou.

Tri dopravné nehody

Prvá sa stala 13.7.2011 v Čelovciach a išlo o dopravnú nehodu troch vozidiel značiek CITROEN, IVECO, a Renault. Z Citroenu unikala chladivacia kvapalina, preto veliteľ zásahu nariadil miesto zasypať vapexom a poplítiť konáre na ceste.

Po zdokumentovaní dopravnej nehody policiou bolo auto odtiahnuté z vozovky a úlomky z nej odstránené.

Druhá nehoda pri N.Vsi o tri dni neskôr si vyžiadala aj zranenia osôb. Hasiči pomáhali dostať sa jednej osobe z džípu a po jej ošetrovaní spolu s ďalšími dvoma spolujazdcami bola dopravená do veľkokrtíšskej nemocnice. Po ich odvoze zabezpečili hasiči aj odvoz havarovaného vozidla.

Hasiči asistovali aj pri tretej dopravnej nehode Felicie. Po tom, ako auto narazilo 17.7. v Žihľave do elektrického stĺpa, zostalo na ceste nepojazdné. Za asistencie polície, ktorá riadila cestnú premávku a hasičov, ktorí zabezpečili, aby z auta nevytekali prevádzkové kvapaliny, bolo auto odtiahnuté a cesta opäť bezpečná. - **OKRESNÉ RIADITELSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU VEĽKÝ KRTIŠ-**

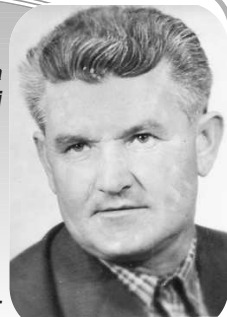
Blahoželanie

"Prajem Ti veľa zdravia, lebo je vzácné, veľa šťastia, lebo je krásne, veľa lásky, lebo je jej málo a všetko naj ... aby žil za to stálo."

Dňa 31. 7. 2011 oslávil pekných 80. rokov môj drahý, milovaný a láskavý otecko
MICHAL HORVÁTH z Bátorovej.

Prajem mu do ďalších rokov veľmi veľa zdravia, lásky a takého porozumenia, aké som 52 rokov dostávala ja od neho. Ďakujem mu za dobrú výchovu a starostlivosť. Je to výnimočný a najlepší ocko na svete.

Blahoželá: dcéra ~~Helena~~ s rodinou a manželka Helena.

Blahoželanie

"Nech máš život ako sen, užívaj si každý deň. Od starostí žiadne vrásky, v každej chvíli veľa lásky.

Všetko najlepšie k narodeninám."

Dňa 5. 8. 2011 osláví svoje 75. narodeniny
MARTA KAJTOROVÁ zo Želoviec.

Blahoželajú: dcéry Betka, Martuška a Katka, zaťovia Pavel, Jozef a Jaroslav, vnúčatá Marek, Jarko, Romanko, Miško a Andrejko.

Ku gratulácii sa pripája aj švagriná Mariška a krstná dcéra Marika s rodinou.

SPOMIENKA

"Klesli ruky, ktoré pre nás pracovali, dotklo srdce, ktoré sme milovali. Zhasli oči, utíchol hlas, mala si rada život i nás." So smútkom v srdci a stálou spomienkou sme si pripomenuli
15. výročie úmrtia

HELENY MÁCSAIOVEJ z V.Krtíša, ktorá nás opustila 5.8.1996 vo veku 53 rokov. S láskou a úctou spomínajú: manžel Jozef, dcéry Marta a Lýdia, vnúčatá Tomáš, Lucia, Lukáš a Lenka.

SPOMIENKA

"Do večnosti odišiel si spať, zaplakal každý, kto Ťa pre Tvoju dobrotu a lásku mal rád. Odišiel si od nás, my zostali sme v žiali, no vždy budeš v srdciach tých, ktorí Ťa veľmi milovali."

Dňa 4. 8. 2011 si pripomenieme
10. výročie od úmrtia
JÁNA ŠIMKA z V. Krtíša.

S láskou spomínajú:
manželka a deti s rodinami.

ODI má nového vedúceho

Začiatkom prázdnin sa na dopravnú inšpektoráte zmenil jeho vedúci. K 1. 7. 2011 odišiel do dôchodku plk. Ing. Milan Cúth a do funkcie Zástupcu riaditeľa odboru poriadkovej a dopravnej polície a súčasne vedúceho Okresného dopravného inšpektorátu vo V. Krtíši bol menovaný mjr. PhDr. Dušan Vladovič.

DROGY NA LETISKU

Trestné stíhanie pre držanie a obchodovanie s omamnými látkami a prekurzormi začal vyšetrovateľ vo V. Krtíši 17.7. Počas kontroly hliadky dopravného inšpektorátu na Aerodance party na letisku v Sklabinej medzi 24.00 a 2.30 hod. 17.7., vyhodil z otvoreného okna Fiatu Brava 17-ročný mladík z Pôtra vrecúško so sušenou marihuanou. Policajti to zbadali, vrecúško zadržali a jeho obsah odoslali na odbornú expertízu.

Búrky sa prehnali Slovenskom

Oblohu v noci z 19. na 20. 7. osvetľovali blesky a ticho noci narušali burácajúce hromy. Víchrica a búrka, ktoré sa prehnali Slovenskom, narobili veľa škôd. Našťastie v našom okrese v tú noc nemuseli príslušníci Hasičského a záchranného zboru nemali žiadny výjazd. Ako však prežívali búrkovú noc v niektorých dedinách, sme sa spýtali starostov a starostiek obcí v našom okrese. Najsilnejšie sa búrka prejavila v severozápadnej časti okresu v hornatej oblasti, kde okrem víchra a silného dažďa padali aj krúpy.

Starostka Veľkého Lomu Anna Gregorová: **"Silná búrka bola sprevádzaná silnými bleskami a hromami. Okolo 20.00 hodiny začalo husto pršať a okolo 21.30 hod. padali krúpy o veľkosti pingpongových loptičiek a miestami i väčšie. Krúpy padali do 22.10 hod., ale silná búrka trvala približne do 3.00 hodiny ráno. Krúpy čiastočne poničili niekoľko striech na rodinných domoch, poškodili osobné motorové vozidlá, ktoré mali občania zaparkované pred rodinnými domami, rozbili aj záhradné umelé stolíky, bola značne poškodená úroda ovocia a zeleniny. Ovocie je pobité na zemi a zelenina je pováňaná a padaná."**

Podobný priebeh mala búrka aj v susednom Suchom Brezove. Hovorí starostka obce Eva Pasiarová: **"Spomínaná búrka v našej obci bola sprevádzaná krupami veľkosti vlašského orecha. Nespôsobila väčšie materiálne škody na majetku. V jednom prípade bola poškodená strecha pajty, úroda, zvlášť mäkké ovocie, bolo poškodené. Ináč zatiaľ väčšie škody neboli."**

Menšie krúpy padali aj v Dačovom Lome, kde podľa pracovníčky OcÚ Ing. Darinky Rellovej, padali krúpy asi dve minúty, ale škody neboli. Cez kopec, v susednom Suchani, už nepadali žiadne krúpy.

Starostka Anna Triznová: **"V našej obci sme mali iba silný dážď, ale krúpy sme nezaznamenali. Ráno na listoch stromov či rastlín sme nebadali, že by boli v noci krúpy. Prudký dážď na úrode v dedine nenarobil škody."**

Aj v ďalších obciach; Pribelce, Olováry, Vieska, Glabušovce, Sklabiňa a iné, ktoré odpovedali na náš mail, búrková júlová noc nenarobila väčšie škody. Problémy však znamenali v D.Plachtinciach, kde búrka v niektorých domácnostiach úplne „odpálila“ citlivú elektriku.

Búrky a najmä blesky však netreba podceňovať. Nebezpečenstvo úderu blesku hrozí pri každej aktivite v prírode aj keď úrazy bleskom tvoria necelé 1 %. Úmrtnosť pri týchto úrazoch je asi 30-40 % a ďalší majú trvalé následky.

Čo vlastne búrka je a ako vzniká?

Búrka je meteorologický úkaz, ktorý patrí medzi elektrometeory. Aby mohla vzniknúť búrka, musia sa vytvoriť typické búrkové oblaky cumulonimbus. Búrkové oblaky vznikajú až potom, keď sú v atmosfére mo-

hútne, nestabilne zvrstvené vzduchové hmoty teplého a vlhkého vzduchu. Vzduch začne stúpať do hornej chladných vrstiev, tu sa ochladí, vodná para kondenzuje a vznikne kopovitý oblak. Rýchlosť vývoja búrkových oblakov je nepredvídateľná. Blesky môžu vzniknúť kilometre pred alebo za búrkou. V takom prípade môžu vzniknúť aj pri jasnej oblohe, začiatok a koniec búrky je preto najnebezpečnejší.

Hrom je zvukový efekt blesku. Je to akustické vlnenie, ktoré vzniká prechodom blesku atmosférou, pričom dochádza v dôsledku prudkého zvýšenia teploty k explozívnomu rozpínaniu vzduchu a následne k jeho zmršťovaniu.

Blesk je optický jav, ktorý sprevádza náhly výboj atmosférickej elektriny. Môže nastať vo vnútri oblaku alebo medzi dvomi rozdielne nabitými oblakmi čo je približne 75 % bleskov, alebo medzi oblakom a Zemou čo je približne 25 % bleskov. Úder blesku prebieha tak, že sa vytvorí elektrický výboj najprv z oblaku do zeme, ktorý vytvorí tzv. kanál blesku, nasleduje ihneď silnejší spätný výboj zo zeme do oblakov.

Kanál blesku sa môže vetviť a zasiahnúť niekoľko miest súčasne. Dráhu blesku nedokážeme odhadnúť. Hľadá cestu s najmenším elektrickým odporom, preto najčastejšie zasiahne najvyššie a najvodivejšie objekty. Vyčnievajúce body nad okolím sú počas búrky zvlášť nebezpečné, preto by sme nemali byť najvyšším bodom v teréne. Nebezpečné sú predovšetkým vyvýšené objekty: vrcholy, horské hrebene, osamelé stromy, ojedinelé skalné ihly, bloky, ojedinelé stavby bez bleskozvodu.

Ako sa správať pri búrke

Primeraným správaním a vhodnými opatreniami môžeme znížiť riziko zásahu bleskom, ale úplne vylúčiť ho nemôžeme. Prvoradou zásadou, ako sa mu vyhnúť, podľa odborníkov, je nebyť najvyšším bodom v teréne. V civilizácii je to jednoduché - stačí sa ukryť do budovy. Väčšina stavieb dnes už má bleskozvody. Komplikovanejšia býva situácia turistov v prírode. Tí by mali predovšetkým zísť z horského hrebeňa, ukryť sa v hustom lese alebo doline. Treba si ľahnúť na zem - najlepšie do priekopy, výkopu a podľa možnosti sa vyhýbať silno premočenej zemi a dávať pozor na objekty čnejúce do výšky - strom, stĺp, skala. V dome, v chate, v aute, v karavane treba pozatvárať všetky okná a dvere. Ak niekto stane na otvorenom priestranstve alebo na hrebene hôr, treba opustiť stan. Z vody treba ísť na breh ešte pred príchodom búrky. Je dobré izolovať sa od mokrej zeme, napríklad sadnúť si na batoh a zdvihnúť nohy. Ak sme v skupine, vzdialenosť medzi oso-

bami by nemala byť menšia ako 3 m.

Samovražedným počínaním je rozprestrieť si v búrke daždník alebo manipulovať s mobilným telefónom. Treba ich vypnúť podobne ako rádiá, GPS prístroje a pod. Pri telefonovaní z mobilu, v prípade zásahu bleskom, je vysoká pravdepodobnosť, že budete vážne zranení. Elektricky vodivé predmety, ktoré vyčnievajú vyššie ako plece (palice, čakan, anténa) fungujú ako bleskozvod. Treba odhodiť všetky vodivé veci. Kovové predmety pri dotyku s kožou zvyšujú riziko popálenia a prieniku blesku do vnútra tela.

Účinek blesku na človeka

Pri zásahu blesku pôsobí na človeka elektrický prúd, teplo a tlaková vlna. Veľa ľudí prežije zásah bleskom vďaka tomu, že blesk trvá extrémne krátko a pokožka kladie prúdu pomerne vysoký odpor (asi 500 ohm), preto blesk skĺzne po vlhkej pokožke ako po bleskozvode a nespôsobí vážne vnútorné poranenia. Platí to však len v prípade, keď v dotyku s pokožkou nie sú vodivé materiály. Napriek tomu priamy úder blesku človek väčšinou neprežije. Najčastejšou príčinou je zlyhanie krvného obehu a dýchania v dôsledku ochrnutia dýchacieho centra. Nepriamy zásah bleskom človek väčšinou prežije, ale aj vtedy je potrebná okamžitá pomoc. Blesk môže zasiahnúť životne dôležité vnútorné orgány, poškodí centrálny nervový systém, dýchacie centrum, zrak, naruší srdcový rytmus, spôsobí zástavu srdca. Závažné je poškodenie tkanív teplotom. Tlaková vlna môže poškodiť ušný bubienok alebo spôsobiť pád s následným úrazom.

PRVÁ POMOC

Pri zásahu bleskom je treba postupovať podľa všeobecných zásad prvej pomoci. Ak je to potrebné, začať ihneď s resuscitáciou, ošetriť popáleniny a ostatné poranenia a vykonať protišokové opatrenia, privolať odbornú pomoc. Preto nezabúdajme na známe čísla 112, 150 a 155.

-red-

Z HASIČSKÉHO ZÁPISNÍKA

KOMBAJN V PLAMEŇOCH

Ku dymiacemu kombajnu sa ponáhľali hasiči z OR HaZZ vo Veľkom Krtíši 11. júla do Olovár, časti Potôčik. Na mieste zistili, že dym vychádza zo zásobníkovej časti kombajnu, preto veliteľ zásahu nariadil jeho ochladzovanie vysokotlakovým prúdom vody. Pri hasení hasičom pomáhala aj termo kamera, nakoľko sa ohnisko nachádzalo na neprístupnom mieste.

ZAHNIEZDENÉ V KRESLE

Na Hviezdoslavovej vo Veľkom Krtíši dostali obyvatelia jedného bytu neželaných okridlených "hostí". Aby sa vyhli nepríjemnostiam, zavolali si 8.7. na pomoc hasičov. Na miesto výskytu nebezpečného hmyzu prišli štyria hasiči, ktorí po-

mocou ochranných včelárskych oblekov zozbierali osy zahniezdené v starom kresle na balkóne do vreca a vypustili do prírody.

ŽENA V ŠACHTE

Na operačné stredisko OR HaZZ Veľký Krtíš prostredníctvom pevnej linky (48 701 75) operačný dôstojník z KR HaZZ Banská Bystrica ohlásil, že v obci Selešňany sa nachádza žena spadnutá v šachte. Na základe zistených skutočností operačný dôstojník vyslal na miesto techniku AHZS 1B a piatich príslušníkov. Jednu a pol hodinu po polnoci operačný dôstojník z KR HaZZ Banská Bystrica informoval operačné stredisko Veľký Krtíš znova a to, že žena je už zo šachty vonku a ošetruje ju osádka rýchlej lekárskej pomoci. Na základe týchto skutočností operačný

dôstojník OR HaZZ Veľký Krtíš povolal osádku na základňu.

AKÓNÝ SUSED

Prostredníctvom linky 150 sa hasiči 10.7. dozvedeli o úniku plynu na Hviezdoslavovej vo V. Krtíši. Ohlasovateľ uviedol, že v celom vchode bytového domu je cítiť zápach plynu. Operačný dôstojník vyslal na miesto zásahovú skupinu a oznámil na poruchovej službe SPP, a.s., zistené skutočnosti. Keď prišli hasiči na nahlásenú adresu, našli byt otvorený. Sused z vchodu totiž nelenil a zasiahol - cez otvorené okno sa dostal do bytu, v ktorom plyn unikal a zavrel ho. Hasičom zostalo skontrolovať miesto a vyvetrať. Možnej tragédii sa predišlo aj za pomoci samotného obyvateľa bloku, a tak privolaný pracovník SPP, a.s., po svojom príchode už prítomnosť plynu nenamerál.

-zdroj: orhazzvk-

TECHNOGYM E.E., s.r.o.,
Závod: Priemyselný park, 990 01 Malý Krtíš

Naše produkty: ELEMENT LINE

**Chcete sa stať členom tímu, ktorý prispieva
 k zdravšiemu spôsobu života ľudí po celom svete?
 Chcete byť zamestnaný v medzinárodnej, modernej,
 stabilnej a rastúcej spoločnosti?
 Byť adekvátne odmeňovaný a profesionálne rásť?**

Aktuálne hľadáme nových členov do nášho tímu na pozíciu:

ZVÁRAČ

Druh pracovného pomeru:

Hlavný pracovný pomer, práca v dvojzmennej prevádzke

Miesto výkonu práce:

Malý Krtíš

Iné výhody:

- stabilné a rovnomerné odmeňovanie v priebehu celého roka
- stravovanie vo firme za zaujímavých podmienok
- kvalitné pracovné prostredie
- možnosť bezplatného využívania služieb fitnesscentra a krytej plavárne
- darčekové poukážky
- firemné podujatia
- zabezpečenie ubytovania

Náplň práce, informácie o pracovnom mieste:

- príprava a vykladanie kovového materiálu
- príprava materiálu na zváranie

- zváranie oceľových rúrových profilov
- konečná úprava zvarov, čistenie a vykonávanie skúšok kvality zvaru
- bežná údržba a upratovanie pracoviska

Požiadavky na zamestnanca:

Požadované vzdelanie:

- stredoškolské s maturitou alebo bez maturity
- nadstavbové/vyššie odborné vzdelanie

Ďalšie požiadavky:

- platný zväračský preukaz ZM-1

Požadovaná prax:

- min. 2 roky skúsenosti so zváraním CO2 (najlepšie v štruktúrovanej strojárkej spoločnosti)
- skúsenosti so zváraním predmetov pre interiérové využitie výhodou
- skúsenosti so zvarmi s dôrazom na estetiku a vzhľad výhodou

Osobnostné predpoklady:

- zodpovedný prístup k práci

**Kontaktné údaje: Personálne oddelenie, Technogym E.E., s.r.o.,
 Priemyselný park 990 01 Malý Krtíš,
 E-mail: presonalne@technogym.com, Tel.: 047/48 12 209,
 Kontaktná osoba: Mgr. Erika Bystrianska**

Aj za málo peňazí sa dá urobiť veľa muziky

Iba na zastupiteľstve 30.6. sa poslanci a vedenie Sklabinej dohodli, že v tomto roku pripraví Deň obce. Pustili sa preto rýchlo do príprav a v sobotu 23.7. o 15.00 hod. už starostka obce Marta Kálovcová privítala na futbalovom ihrisku hostí počas slávnostného otvorenia Dňa obce.

Pre tých, čo ju nepoznajú

Sklabiná leží asi 9 km od V. Krtíša v Ipelskej kotline v širokej doline Krtíša a Plachtinského potoka. Nadmorská výška v strede obce je 160 m n. m. a v chotári 150-251 m n. m. Členitý pahorkatinný povrch chotára s plochými chrbtami tvoria mladotretohorné uloženiny. Na strmších úbočiach má dubové a agátové lesy, inde je odlesnený. Na chrbtoch a terasách má hnedozemné, prípadne illimerizované, na dne kotliny nivné a lužné pôdy. Je tu minerálny prameň. Obec patrila do Novohradskej župy a patrí k nej osada Peserany. Písomná zmienka o obci Sklabonia je z r. 1323, ale je nepochybne staršia. Vznikla asi v 12.-13. storočí a patrila Divinskému hradnému panstvu. Od roku 1330 sa obec spomína ako Sklabanya, od roku 1351 ako Sklabonya a od roku 1384 ako Sklabinia. Po okupovaní Turkami v roku 1554-1593 bola za vojen začiatkom 17. storočia zničená a opustená do roku 1685. Po opätovnom zaľudnení bola rozdelená medzi Divinske a Modrokamenské panstvo a od roku 1773 sa spomína ako Slabyna, od roku 1808 ako Sklabina; maďarsky Szklabonya, K űrtabony, Mikszáthfalva. V roku 1828 mala 109 domov a 780 obyvateľov. Obyvatelia pracovali v poľnohospodárstve, v lesoch a priemyselných podnikoch na okolí. V 19. stor. boli v Sklabinej dva mlyny. V druhej pol. 19. stor. sa v chotári obce ťažilo uhlie, piesok, bola tu teheliňa. V súčasnosti je tu poľnohospodárske družstvo, súkromná pekáreň a ďalšie menšie firmy. Medzi zaujímavosti Sklabinej patrí pôvodne gotický rím. - katolícky kostol zo 14. stor., ktorý bol za renesancie upravený a neskôr v 18. stor. prestavovaný v barokovom slohu. Nad vchodom vo veži je výklenok so sochou sv. Jána Nepomuckého z pol. 18. stor. V obci sa nájdu aj pôvodné poľnohospodárske domy z prelomu 19. a 20. storočia.

Medzi najvýznamnejších rodákov obce určite patrí Kálmán Mikszáth, veľký maďarský spisovateľ, ktorý sa v obci narodil 16. januára 1847. Je autorom románov ako Dáždňik svätého Petra, Posledný hradný pán alebo Čierne mesto. Jeho rodný kraj s nenapodobiteľnou atmosférou, sa stal najväčším zdrojom jeho literárnej tvorby. Rodný dom Kálmána Mikszátha už nestojí, zburali ho v roku 1968. Na kraji obce, oproti cintorínu, však stojí dom, do ktorého sa spisovateľovi rodičia presťahovali v roku 1852 a kde románopisec prežil svoje detstvo a študentské roky. V tomto pamätanom objekte je aj stála expozícia o jeho živote a diele pod názvom Tu prežil...

Oslavy venované deťom a športu

Aj Bc.M. Kálovcová pripomenula vo svojom príhovore v krátkosti históriu i súčasnosť obce a zažalala všetkým prítomným príjemnú zábavu pri programe, ktorý pre nich pripravili. Ešte predtým však, spolu so svojim zástupcom mjr. PhDr. Dušanom Vladovičom zagratalovali k 80-tým narodeninám prekvapenému a dojatému Jánovi Havrilovi a odovzdali mu kytku a pamätnú plaketu. Potom sa už zábava mohla rozbehnúť plným prúdom, čo využili najmä deti, pre ktoré boli pripravené šmykáčka i nafukovací hrad. Ten dostal poriadne zabráť a šantenie deti s rozžiarilými očkami v ňom nemalo konca. Nejedno z nich sa utekalo svojim rodičom či kamarátom pochváliť aj s kresbou na tvári a pani maliarka mala čo robiť, pretože rad pred ňou sa dlho nezmenšoval.

Hlavným ťahákom tohto sobotného popoludnia však asi bolo športové zápoleenie na ihrisku. Vo futbalovom zápase sa tu stretli ženatí Sklabinčania so slobodnými. Jedni chceli ukázať, že tak populárny futbal ešte hrať nezabudli a druhí, že manželské jarmo a nejaký ten rôčik či kilečko navyše, predsa len uberie niečo z futbalového umenia. V riadnom hracom čase sa však obidve mužstvá roz-

išli zmierlivo s výsledkom 6:6. O víťazovi tak rozhodli pokutové kopy. Viac sa v nich darilo slobodným, ktorí nakoniec na jedenástky vyhrali 5:3. Po zdatnom športovom výkone dobre padlo občerstvenie a chutný guláš, ktorý nielen pre športovcov, ale všetkých prítomných pripravili ženy zo spoločenských organizácií v obci i miestni poľovníci.

Sladké štafetky

Pravidelnou súčasťou osláv Dňa obce v Sklabinej je aj súťaž o najlepšie zákusok. Tento rok sa o túto poctu snažilo 9 zdatných cukrárok. Ich malé, sladké umelecké dielka boli pastvou nielen pre oči, ale aj lahôdkou pre maškrtné jazyčky. Päťčlenná porota mala čo robiť, aby vybrala ten najlepší. Nakoniec sa zhodli, že cukrárkou roka 2011 je Anna Rezníčková, ktorá do súťaže pripravila tzv. štafetky. Presný recept nám nechcela prezradiť, ale ako povedala základom je kokosové cesto plnené kakaovým krémom. Nielen tri najlepšie, ale každá do zúčastnených žien si za svoju snahu odniesla cenu a malú pozornosť od sponzorov a vedenia obce.

Slávnostný koniec osláv

Škoda, že sa do tejto súťaže neprihlásil žiaden muž. Tí sa však, podobne aj ďalší hostia podujatia, tešili na ceny pri žre-

K 80-tke Jánovi Havrilovi gratulovala pri otvorení Dňa obce starostka Bc.Marta Kálovcová a jej zástupca mjr. PhDr. Dušan Vladovič.

bovaní tomboly. Veď do tomboly ich vedenie obce s pomocou sponzorov pripravilo až 50.

S končiacim sa žrebovaním tomboly sa pomaly končil aj deň plný športu, hier a zábavy na sklabiniskom ihrisku, ktorý na záver vyvrcholil diskotékou. Pri tanečnej hudbe sa mnohí zabávali až do skorých ranných hodín, keď sa aj tí najskalnejší tanečníci rozchádzali, aby sa pripravili na ďalší deň. Veď oslavy Dňa obce v Sklabinej sa ešte nekončili. Slávnostný ráz tomuto sviatku dodala sviatočná nedelňá omša, ktorú celebraval miestny farár Mgr. Dominik Markoš.

Deň obce v Sklabinej ukázal, že keď sa chce, aj za málo peňazí sa dá urobiť veľa muziky. Môžu to potvrdiť nielen pozvaní hostia z družobnej maďarskej obce Mohora, ale aj obyvatelia Sklabinej a ich hostia, ktorí sa prišli zabaviť, stretnúť, porozprávať či zaspievať so susedmi, priateľmi pri dobrej zábave, guláši i vinku. Mnohí z nich sa už tešia na ďalšie podujatia.

-P. GAŠPAROVIČ-

V súťaži o najlepšie zákusok sa sklabiniské cukrárky nedali zahanbiť.

Guláš chvilil všetkým, aj oslávencovi J. Havrilovi.

Ženatí (stojia v zadnom rade) nedokázali dať víťaznú bodku a so slobodnými prehrali na pokutové kopy.

The Wellness Company™

Pohár putoval do Kovovýroby

Šport a zdravý životný štýl zamestnanci Technogymu, E.E., s.r.o., nielen propagujú, ale ním aj žijú. Potvrdil to nedávny volejbalový turnaj, ktorý vedenie spoločnosti usporiadalo v nedeľu, 24.7., v športovej hale vo V. Krtíši. Po úspešnom vlašajšom ročníku turnaja o putovný pohár riaditeľa závodu Manlia Dellaia sa reprezentanti všetkých pracovných oddelení vo fabrike stretli v predposlednú júlovú nedeľu pred veľkokrtíšskou športovou halou, aby si zmerali sily pod vysokou sieťou.

Bojovalo sa o každú loptu

Turnaj otvoril riaditeľ Manlio Dellai, ktorý už dávnejšie vyjadril spokojnosť s tým, že sa jeho zamestnanci venujú aj športovým aktivitám: „Aj preto sme sa vlni rozhodli započítať tradíciu a zorganizovali sme tento volejbalový turnaj. Okrem toho, že si schuti zašportujeme, zároveň sa stretne mimo pracovného prostredia a lepšie sa spoznávame. Zlepšuje sa tým vzájomná spolupráca.“

Všetci, ktorí sa zúčastnili volejbalového turnaja dokázali, že majú športového ducha a bojové srdce a potvrdili to aj svojimi výkonomi na palubovke športovej haly.

Oduševnené súboje pod vysokou sieťou sa odohrávali počas celého dopoludnia. Vyhrať však mohlo len jedno družstvo a putovný pohár si nakoniec odnieslo družstvo s čisto mužským obsadením. Spomínaným tímom bolo družstvo Kovovýroby v zložení Tomáš Bariak, Michal Vasko, Ľubomír Dibala a Miroslav Gális. Títo páni sa tak najbližší celý rok môžu tešiť z toho, že ich vitrínu bude zdobiť vzácna trofej. Na druhom mieste a porazené v boji o spomínaný pohár, skončilo družstvo logistiky montáže v zložení: Tomáš Krajčovič, Jana Rybárová, Lucia Baťková a Janka Valúšková. Tretie miesto obsadil tím zložený z oddelenia ľudských zdrojov, oddelenia montáže a oddelenia logistiky PAI v zložení Lucia Ivaničová, Zuzana Golianová, Kamil Karásek a Peter Debnár.

Všetci si okrem drobných darčkových predmetov a zážitkov z hry, odniesli aj kus dobrej nálady z príjemne a zdravo stráveného nedeľňajšieho dopoludnia.

-red-

Občerstvenie po zápase prišlo vhod

Šťastní víťazi turnaja - pracovníci oddelenia Kovovýroby v zložení (zľava): Michal Vasko, Miroslav Gális, Tomáš Bariak, Ľubomír Dibala

Takmer ženské družstvo logistiky montáže: Janka Rybárová, Tomáš Krajčovič, Lucia Baťková a Janka Valúšková. Spolu sa tešili z pomyselného striebra

Bronz si vybojoval tím z oddelenia ľudských zdrojov, oddelenia montáže a oddelenia logistiky PAI, zľava: Peter Debnár, Zuzana Golianová, Lucia Ivaničová a Kamil Karásek.

Deviaty festival hontianskej čipky

Štafetu 9. ročníka putovného festivalu Čipka v Honte v tomto roku prevzala obec Dolné Plachtince, kde sa v sobotu 2. júla toto podujatie tradičnej ľudovej kultúry konalo. Jeho hlavným organizátorom bolo Hontiansko-ipeľské osvetové stredisko Veľký Krtíš, Podpolianske osvetové stredisko Zvolen, Obce Dolné Plachtince a Sucháň a Mikroregión Východný Hont. Podujatie sa uskutočnilo s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR.

Ná úvod podujatia otvorili výstavu tradičnej paličkovanej čipky z hontianskych obcí Dačov Lom, Sucháň, Senohrad, Litava, Cerovo, Jalšovik, Koží Vrbovok, Dolný Badín, Horné a Dolné Mladonice. Svojím návštevníkom ponúkla obraz o krásnej hontianskej čipke, ktorá bola kedysi neodmysliteľnou súčasťou ľudovej kultúry. Oživením výstavy boli aj deti z CVČ Veľký Krtíš a Príbeliec, ktoré tu zručne predvádzali pletenie tradičnej paličkovanej čipky a výrobu cigánskych tkaníc. Festival otvorila predsedkyňa Mikroregiónu Východný Hont p. Anna Triznová zo Sucháňa. V rámci festivalu bola vyhlásená súťaž pre kluby paličkovanej čipky na tému "Najkrajší obrúsok". Jej podmienkou bolo vyhotoviť obrúsok ozdobený hontianskou čipkou, ktorá sa považuje za jednu z najnáročnejších. Do súťaže sa zapojilo 12 čipkárok so 14 obrúskami. Kolekcia obrúskov bola vhodným doplnkom výstavy a poukazovala na využitie tradičnej čipky v súčasnosti. Víťazkou sa stala K. Búranová z KPČ Žilina, 2. miesto bolo udelené Ing. D. Kemkovej z KPČ Bratislava a 3. miesto získala Mgr. I. Žlnková z KPČ Veľký Krtíš. Predseda poroty PhDr. J. Zajonc z Ústavu etnológie SAV Bratislava ocenil úsilie všetkých autoriek, ktoré sa dokázali "po-

pasovať" so zadanou témou a vytvorili jedinečné obrúsky. Súčasne vyjadril obdiv a poďakovanie všetkým, ktorí sa podieľali na príprave a realizácii festivalu prispievajúceho k zachovávaniu ľudových tradícií. Pre odbornú, aj laickú verejnosť z tejto príležitosti pripravila Mgr. I. Žlnková obrazovú prezentáciu o hontianskej čipke a jej premenách, ktoré doplnila odborným výkladom. Atmosféru festivalu obohatil program "Nedelné popoludnie na priedomí", v ktorom účinkovali folklórne a spevácke skupiny z obcí Bátorová, Cerovo, Dačov Lom, Hrušov, Litava, Plachtince, Príbelce a Senohrad a nechýbali ani ľudoví rozprávači KMOTROVCI z Veľkého Krtíša. Záverečná pieseň Čipkáru, čipkáru... dala bodku za tohtoročným festivalom, ktorý vzdal hold nášmu ľudovému umeniu a zároveň poukázal na nových súčasných nositeľov tradícií.

Vďaka patrí aj domácim

Podiel na hladkom priebehu mali aj domáci obyvatelia, pracovníci úradu, ktorí spolu so starostom Jozefom Ivicom prispeli k pohodovej atmosfére festivalu. Ako nám starosta povedal, potešilo ho, že počul viacero uznanlivých slov, ako na adresu organizácie, tak na dôstojné, novozrekonštruované priestory kultúrneho domu a jeho okolie, v ktorom sa deviaty Čipka v Honte konala. Šikovní miestni kuchári sa postarali o výbornú kapustnicu, pri ktorej sa ľubivé folklórne tóny po-

čúvali ešte lepšie. Spestrením podujatia boli predajcovia tradičných (i menej tradičných) ľudových výrobkov. Ako spomienku si návštevníci z festivalu mohli odnieť krásne predmety od čipkárky, perníkárky, ale aj priamo na mieste vyrábané pletené košíky, či priam čarovne pôsobiace predmety zdobené servítkovou technikou.

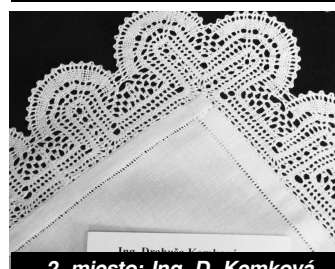
Stretnutie čipkárok na Sucháňi

Krásna hontianskej čipky je svedectvom šikovnosti a tvorivosti našich predkov, ktoré je nutné nielen zachovávať, ale aj naďalej zveľaďovať a rozširovať. S týmto cieľom sa už niekoľko rokov organizujú 5-dňové praktické kurzy - Školy hontianskej čipky, ktoré časovo nadväzujú na festival. Tento rok bol kurz v Sucháňi a zúčastnili sa ho čipkárky z rôznych kútov Slovenska, aj vďaka nim hontianska čipka nezapadne do zabudnutia.

-red-, foto: -MS-

Súťaž "Najkrajší obrúsok".
1.miesto: K. Búranová

2. miesto: Ing. D. Kemková

3. miesto: Mgr. Iveta Žlnková

Oživením výstavy boli aj deti z CVČ Veľký Krtíš a Príbeliec, ktoré tu zručne predvádzali pletenie tradičnej paličkovanej čipky a výrobu cigánskych tkaníc.

Dolnoplachtinský kultúrny dom prilákal príaznivcov folklóru z celého okresu i mimo neho

Starosta Jozef Ivic bol s priebehom festivalu spokojný

Škola hontianskej čipky v Sucháňi
(Foto: Ing.I.Žlnka)

Mgr. I. Žlnková pripravila obrazovú prezentáciu o hontianskej čipke.
(Foto: Ing.I.Žlnka)

Spestrením podujatia boli ukážky tradičných (i menej tradičných) ľudových výrobkov.

Atmosféru festivalu obohatil program "Nedelné popoludnie na priedomí"

Mladé folkloristky si osladili hlasivky cukrovou vatou

Šikovné žienky, očarila vás krásna hontianska paličkovaná čipka? Ozvite sa!

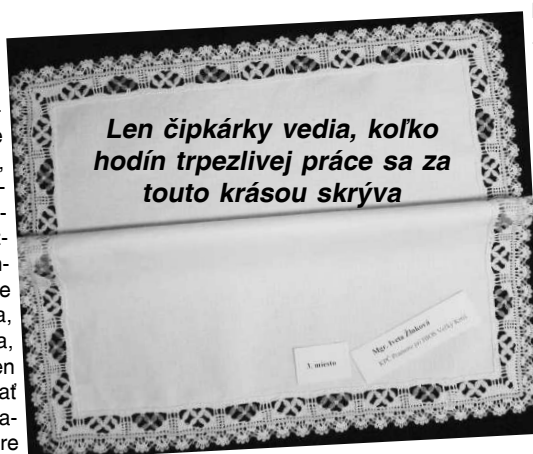
V dňoch 3.-7.7. 2011 sa v Sucháni v okrese Veľký Krτίš konala už piata škola Hontianskej paličkovanej čipky. Počasie nám ani trošku neprišlo. Napriek júlovému dátumu bola veľká zima, dážď, studený vietor. Oteplilo sa len posledný deň, keď sme sa už rozchádzali do svojich domovov. Nálada v našej školičke však bola veľmi príjemná, hrejivá. Postarali sa o ňu aj voňavé a chutné pampúšky z kuchyne pani starostky.

Veselé i pomalšie pesničky "našeho mláďi", ba aj tanečné vložky a v neposlednom rade aj náš záujem o krásnu, hoci náročnú hontiansku paličkovanú čipku. V Sucháni sa stretlo 11 nadšenkýň paličkovania vo veku 6 až 74 rokov. Najmladšia generácia - 6 ročná Natálka z Bratislavy a vysokoškolačka Petra z Dačovho Lomu sa začali do tajov paličkovania, zvyšné študentky usilovne odhaľovali tajomstvá pletenia hontianskych čipiek. A tak na valcoch postupne pribúdali jednofarebné i pestrofarebné aj pestré čipôčky, ktoré hladili oči i dušu a vyvolávali nadšenie a radosť a zastúpili aj schované slniečko. Čipkárky na kurze boli z Bratislavy, Trnavy, Žiliny, D.Lomu Vrbovky. Žiaľ, opäť medzi náš nezavítali šikovné žienky z banskobystričského kraja - Zvolenčanky, Bystričanky ale aj šikovní páni sú vítaní. Prídte skúsiť paličkovať hontiansku čipku. Veríme, že po jednej-dvoch vydarených čipkách si vás celkom získa, očarí vás a už vás zo svojich osídliel nepustí. Nebojte sa jej! Pôvodná hontianska paličkovaná čipka sa síce paličkovala po holom vankúši, t.j. celkom bez predlohy,

ale my to tak nerobíme - paličkujeme na predkreslenej forme a pomáhame si veľkým nákresom a veľkými detailami. Práca je takto predsa len ľahšia a výsledné dielo krásne.

Čipka sa dá v dnešných časoch použiť ako ozdoba odevu, na obrúsky, na obrázky a pre tie najšikovnejšie, oplývajúce množstvom voľného času, nezamestnané, dôchodkyne, invalidné dôchodkyne a pod., ponúkam možnosť spolupráce. Hontianskych vzorov je veľikánske množstvo a bola by škoda, keby upadli do zabudnutia, stratili sa vo víre času len preto, že ich nebude mať kto rozkresliť, znovu prepaličkovať a tak uchovať pre ďalšie generácie. Moje oči sú na tom veľmi zle. Je otázkou času, koľko čipiek sa mi podarí ešte prekresliť, rada by som vedomosti o kreslení vzorov čipiek z Hontu odovzdala ďalej. Nie kvôli môjmu, či vášmu zárobku, ale pre potešenie duše, pre pasťu pre oči a pre dobrý pocit z úspešne vykonaného diela a pre nádej, že

po mne na tomto svete zostane niečo užitočné. Ja prekresľujem tieto čipky asi 15 rokov a prekreslila som už 170 - 180 vzorov. Osveta vo V.Krtíši mi vydala už niekoľko pracovných zošitov týchto vzorov. Koncom roka 2009 mi v ÚLUV-e vyšla knižôčka Paličkovaná čipka z Hontu pre radosť, potešenie, a tiež možnosť upaličkovať si tú svoju vlastnú čipku. Je to dobrý pocit vidieť výsledky svojho dlhoročného snaženia spracované

knížne. Veľké množstvo vzorov čaká ešte na svoje zviditeľnenie v zásuvkách. Možno raz. Ja sa teraz usilujem prekresliť čo najviac čipiek kým môžem a rada sa o tieto zručnosti podelím so šikovnými záujemkyňami. Chce to dobrú znalosť paličkovania, veľa času a trpezlivosti a kopu chcenia. Ideálna kombinácia pre zdravotne po-

stihnutých, ktorí nemôžu veľa chodiť, ale môžu ešte byť užitoční. Ideálna kombinácia na odpútanie sa od zlých myšlienok, problémov a starostí. Ideálna kombinácia na vyplnenie množstva voľného času. Šikovné čipkárky, ozvite sa, nebojte sa, spolu to zvládneme, uvidíte, že sa to dá.

**-Mgr. IVETA ŽLNKOVÁ -
Ťažko bolo vybrať
najkrajšiu spomedzi
štrnástich
súťažných čipiek**

Do tohtoročnej súťaže paličkovanej čipky "Najkrajší obrúsok", konanej pri príležitosti 9.ročníka Festivalu Čipka v Honte v Dolných Plachtinciach 2.júla sa zapojili kluby paličkovanej čipky Okolok a Priadky z Bratislavy, KPČ Žilina, Rajec, Nová Dubnica, Veľký Krτίš a Modra. Do súťaže bolo prihlásených 14 súťažných prác od 12 autoriek, ktoré hodnotila porota v zložení: PhDr. Juraj Zajonc, Ústav etnológie SAV Bratislava, Mgr. Katarína Chruščová, riad. RCR ÚLUV B. Bystrica a Juraj Matiaš, riaditeľ HIOS V.Krtíš. Súťažné práce boli hodnotené anonymne, t.j. bez uvedenia mena autorky. Ceny pre víťazky venovala obec Dolné Plachtince a Sucháň. Jednotlivé kluby paličkovanej čipky sa umiestnili nasledovne: 1.miesto KPČ Žilina - Emília Ondíková a Katarína Búranová, 2.miesto KPČ Okolok, Bratislava-Peteržalka - Ing. Drahuša Kemková a Ida Plutzerová, 3.miesto KPČ Pramene pri HIOS Veľký Krτίš Mgr.Iveta Žlnková a Mgr. Mária Ilková.

-Mgr. IVANA LEŠKOVÁ-

Ako efektívne využiť prázdninové dni?

Žiaci a učitelia Gymnázia A.H.Š. kultúry sa rozhodli bližšie objaviť kultúru a históriu svojho regiónu a vydali sa na exkurziu do Stredných Plachtiniec. Navštívili tu, okrem iného, aj Cirkevné regionálne múzeum Samuela Godru. Vzácnu zbierku ľudových odevov, dobových fotiek, rôznych historických

predmetov každodenného života, rozličných archívnych dokumentov aj o štúrovskom dejateľovi Samuelovi Godrovi a množstvo iného dobového materiálu návštevníkom s nadšením priblížil Ján Mäsiar stojaci pri zrode múzea. Veľkým zážitkom pre prítomných žiakov bola aj návšteva Evanjelického kostola,

Gymnazistom o štúrovskom dejateľovi Samuelovi Godrovi s nadšením rozprával Ján Mäsiar, ktorý stál pri zrode múzea.

kde sa im milým slovom prihovril tunajší farár Jaroslav Ďuriš. Magda Vršková priniesla žiakom ukázať písomné dokumenty poukazujúce na prítomnosť významných osobností v tomto regióne. Videli sme aj dom, v ktorom žil Július Pántik ako aj galériu fotiek ve-

novanú hercovi Štefanovi Kvietikovi na obecnom úrade. Sme radi, že sme mali možnosť spoznať tento malebný kútik našej vlasti a ľudí, ktorí sa s láskou a oduševnením starajú o zachovanie národného dedičstva aj pre nasledujúce generácie.

Ľudia sa radi boja v bezpečí

Od roku 2003 organizuje SNM - Múzeum bábkarských kultúr a hračiek hrad M. Kameň Nočné prechádzky na hrade. Od prvých ročníkov si toto podujatie získalo svojich priaznivcov, ktorí sa sem radi vracajú v letné noci a prichádzajú stále ďalší. Organizátori sa pre návštevníkov snažili pripraviť vždy zaujímavý kultúrny program (či už na nádvorí, v priestoroch stálych expozícií, alebo na hradnej bašte), ktorý by sa viazal aj k histórii samotného hradu a ich majiteľom.

Na nádvorí bolo pripravené bábkové divadlo, v ktorom Nela Dušová z Teátru Neline očarila deti príbehom O dvojhľavej dračici.

Co si pripravili na prvé tohtoročné prechádzky, nám povedala riaditeľka múzea Mgr. Helena Ferencová: "Dnešný program je divadelný. Na nádvorí sme pripravili pre deti bábkové divadlo, v ktorom Nela Dušová z Teátru Neline zabavila deti príbehom O dvojhľavej dračici. Táto rozprávka nadväzuje na dlhodobo inštalovanú výstavu Dračou stopou, ktorú si návštevníci môžu pozrieť v expozíciách. V priestoroch múzea sme pripravili tri strašidelné príbehy na motívy balád K. J. Erbena a návštevníci si môžu pozrieť aj stále expozície.

Od začiatku prechádzok je toto podujatie zamerané na príbehy rodu Balašovcov. V tomto roku pripravila naša dvorná scenáristka, dramaturgička i režisérka Evička Šoóšová príbeh Magister rytier Donč na motívy Ladislava Nádašio-Jégého. Hru našťudovali členovia OZ Divadlo bez groša z V. Krtíša. Myslím si, že na toto sa návštevníci nočných prechádzok vždy tešia."

A veru neboli sklamaní. Aspoň podľa reakcií, ktoré zaznievali priamo na nádvorí hradu po programe a aj podľa reakcie, ktorú do redakcie doručil jeden z návštevníkov Mgr. Pavel Fábry z Košíc. Uverejňujeme ju v plnom znení.

Hradná dokonalosť

„Hrad Modrý Kameň ma pritáhol na program ohlásený ako Nočné prechádzky. Bol som tam so synom, vnukom a nevestou a všetci sme boli unesení.

V prvej časti upútala bábková hra o drakovi, v ktorej zručná bábkoherečka metodicky šikovne vťahovala do deja a do aktívnej účasti deti, veľmi výdatne aj Matúša, môjho vnuka. Predstavenie - predvádzanie sokoliarov bolo pútavé, poučné. Ono zaujme vždy.

Na hornej bašte, v akomsi hradnom oválnom amfiteátri, predviedli veľkokrtíšski herci z Divadla bez groša vo vlastnej réžii a dramatiizácii povest Ladislava Nádašio-Jégého o láske slovenského magistra rytiera Donča k lúbeznej dievčine. Obdivoval som režijnú a inšpicientskú vynaliezavosť v inscenácii, síce v priestore dýchajú-

com tajnou históriou, ale na trávinatej ploche. Dej bol pútavý, herecké výkony prekvapivo presvedčivé (a bonus - pekné herečky).

com tajnou históriou, ale na trávinatej ploche. Dej bol pútavý, herecké výkony prekvapivo presvedčivé (a bonus - pekné herečky).

Bonbónikom bola tentoraz tematická ukážka posmrtného života v troch tematických celkoch - hororom, vtipno-hermom a strašidelnom. Najprepracovanejšia bola prvá - mimochodom s výbornými hereckými výkonmi oboch predstaviteľov. Milý zo záhrobia láka svoju milú k sebe. Vynikajúci nápad s tieňovým divadlom, zadnou projekciou oživujúceho a zároveň umierajúceho umrlca - slovom zážitok, ozaj hororové vtiachnutie do deja - behal z toho mráz po chrbte.

Druhá časť sa odohrávala v nebi, kde svätý Peter prijímal do neba učiteľku v nadľahčenom tóne. Na "kanclí" (odohrávalo sa to v hradnej kaplnke), "Pán Boh" v civilnom obleku a tmavých okuliaroch sršal veľmi vtipnými bonmotmi. Veľmi zábavné.

V predpekli nás vítala živá socha mŕtvolne vyzerajúcej dievčiny. V pekle, v červenom podzemí, to vyzeralo ozaj strašidelne - obesenec, hriešnice v putách i v klade, bolestný rev trpiacich za všetky hriechy, lahtikárka na nás zhora hádže "sírú". Herci sa prekonávali v naturalistických nadhrávaných výkonoch. Impozantné.

Svoj pohľad pišem najmä preto,

Mgr. Helena Ferencová (vpravo), riaditeľka múzea spolu s Mgr. Katkou Hankovou Jančkovou sledujú jeden z programov podujatia

že chcem zložiť poklonu. Niektorému musel vymyslieť námet, napísať scenáre, zorganizovať množstvo hercov a figurantov, zrežirovať to. Na úspechu sa podieľalo veľa ľudí. "Za všetkým hľadaj ženu"- riaditeľka SNM- múzeum hračiek a bábkarských kultúr Hrad M. Kameň Mgr. Helenu Ferencovú. Kloboúk dole za nevšedný zážitok!" Zložil poklonu všetkým aktérom Mgr. P. Fábry z Košíc.

Kto by chcel počas tohto leta znovu prísť na nočné prechádzky, môže tak urobiť ešte 13.8. Dúfajme, že organizátori znovu pripravujú zaujímavý program, i keď s niektorými zmenami.

-P. GAŠPAROVIČ -

Na hornej bašte predviedli veľkokrtíšski herci z Divadla bez groša povest Ladislava Nádašio-Jégého o láske slovenského magistra rytiera Donča k lúbeznej dievčine.

Semafor by mal doblikať v októbri

Jediný semafor v okrese neriadi dopravu na križovatke, ale reguluje ju pri prechádzaní opravovaným mostom na ceste I/75 v D. Plachtinciach a púta pozornosť už niekoľko mesiacov. Podľa pôvodných plánov mal byť most už opravený preto sme sa spýtali starostu obce Jozefa Ivica ako dlho ešte bude v ich obci svetelná signalizácia.

J. Ivic: "Pri odkrývaní povrchu mosta počas rekonštrukcie sa prišlo na viacero statických porúch a nedostatkov, ktoré si vyžadujú ďalšie merania a nové opatrenia. Každé si vyžaduje čas i financie. Myslím si ale, že ak pracovníci firmy, ktorá robí tieto

práce, budú pokračovať takým tempom ako teraz, mali by to do októbra zvládnuť."

V obci by radi zachovali aj tvar mosta, veď podobných, jednooblúkových mostov na Slovensku veľa nie je. Podľa starostu tvar mosta zostane, a prakticky na povrchu by ani nemalo byť vidieť, že sa robili nejaké zásahy do jeho statiky a zväšenia nosnosti. Most by sa mal o niečo rozšíriť, ale akým spôsobom to zodpovední pracovníci vyriešia, starosta zatiaľ nevie. "V súčasnej dobe však existujú už také technológie a materiály, že by to nemal byť neriešiteľný problém," dodáva na záver J. Ivic.

-red-

Starosta Jozef Ivic verí, že do októbra rekonštrukcia mosta skončí

